

Flevoland

Roken, alcohol en drugs

Roken

Roken is een belangrijke risicofactor voor hart- en vaatziekten en longkanker. Bij jongeren die stoppen met roken gaat het risico voor hart- en vaatziekten en longkanker omlaag ten opzichte van jongeren die nog wel roken. Jongeren die gestopt zijn krijgen weer meer energie en uithoudingsvermogenⁱ.

Rokers

Het percentage jongeren dat rookt varieert per gemeente van 11% (Noordoostpolder) tot 31% (Urk). Een gemiddelde voor Flevoland kan niet weergegeven worden; de vragenlijst in Almere had andere antwoordopties. Het percentage jongeren dat iedere dag rookt varieert van 7% (Dronten en Noordoostpolder) tot 22% (Urk). Van de jongeren die roken, rookt bijna de helft tussen de één en vijf sigaretten. Het percentage rokers dat meer dan 16 sigaretten per dag rookt is 20% voor Dronten en Lelystad.

Meeroken

Meeroken is schadelijk voor de gezondheid. Meeroken heeft een negatief effect op luchtwegen, hart- en bloedvaten en stolselvormingⁱⁱ. Bij 33% van de jongeren in Flevoland is recent (in de week voor afname van de vragenlijst) thuis gerookt in het bijzijn van de jongere.

Alcohol

Algemeen wordt aangenomen dat jongeren beter niet kunnen drinken voordat zij 16 zijn. Drinken voor het 16e levensjaar levert gezondheidsrisico's op, omdat bijvoorbeeld de hersenen nog niet volledig ontwikkeld zijn. Bovendien blijkt uit onderzoek dat vroeg beginnen met drinken de kans op alcoholproblemen op latere leeftijd vergrootⁱⁱⁱ.

Van de jongeren in Flevoland geeft een kwart aan nog nooit alcohol gedronken te hebben. Jongeren dronken vaak voor het eerst alcohol voordat ze 16 jaar oud

waren. De gemiddelde leeftijd waarop de jongeren voor het eerst alcohol dronken, ligt op 12,5 jaar.

Alcoholconsumptie

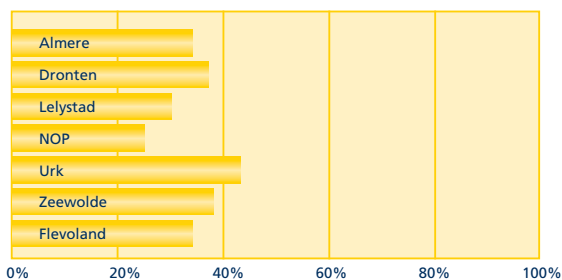
Ongeveer 52% van de jongeren heeft recent¹ minstens één keer alcohol gedronken. Alcohol wordt meestal in het weekend gedronken; 58% van de jongeren geeft aan in het weekend minstens één keer alcohol te drinken. Vijf procent van de Flevolandse jongeren geeft aan alle dagen van het weekend alcohol te drinken. Ongeveer 19% van de jongeren drinkt wel eens door de week².

Het percentage jongeren dat recent alcohol gedronken heeft, is in Flevoland lager dan in Nederland (52% en 58%) (Nationale drugmonitor, 2006).

Overmatig alcoholgebruik

Binge drinking is het drinken van vijf of meer alcoholhoudende drankjes per drinkgelegenheid. Ruim drie op de tien jongeren hebben in de twee weken voor het onderzoek vijf of meer drankjes per drinkgelegenheid gedronken.

Binge drinking

Drugs

Drugs zijn in deze factsheet ingedeeld in softdrugs en harddrugs. Hasj en wiet worden tot softdrugs gerekend. Cocaïne, heroïne, XTC, amfetamine en paddo's zijn harddrugs.

Softdrugs

In Flevoland heeft één op de drie jongeren wel eens hasj of wiet aangeboden gekregen. Jongeren krijgen dit aangeboden op straat, op school of thuis/bij vrienden thuis.

Ongeveer 17% van de jongeren in Flevoland heeft wel eens softdrugs gebruikt in zijn/haar hele leven. De gemiddelde leeftijd voor het eerste gebruik van softdrugs is 14 jaar. Acht procent van de jongeren heeft recent softdrugs gebruikt.

Het percentage jongeren dat ooit hasj of wiet gebruikt heeft ligt landelijk met 19% iets hoger dan gemiddeld in Flevoland (Nationale drugmonitor, 2006).

Voor meer dan de helft van de jongeren zijn vrienden de belangrijkste verstrekker van softdrugs. Plaats van gebruik is vooral op straat of bij vrienden.

Harddrugs

In Flevoland is aan zeven procent van de jongeren wel eens harddrugs aangeboden. Plaatsen voor aanbod zijn de straat, het café of de school.

Vier procent van de jongeren in zijn/haar hele leven wel eens harddrugs gebruikt. Het actuele gebruik ligt rond één procent.

Slaap- en kalmeringsmiddelen

Vijf procent van de Flevolandse jongeren heeft recent één of meer keer een slaap- of kalmeringsmiddel gebruikt.

Verschillen naar gemeenten

In tabel 1 zijn de verschillen naar gemeente weergegeven. Een duim omhoog geeft een gunstig resultaat aan en een duim omlaag een ongunstig resultaat.

Tabel 1 Roken, alcohol en drugs naar gemeente

	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde
Roken (elke dag)	*	👍		👍	👎	
Meeroken		👍			👎	
Binge drinking				👍	👎	
Recent dronken of aangeschoten				👍	👎	
Recent gebruik softdrugs	👎					👍

* Gegevens niet bekend.

In Almere is het hoogste percentage recente softdrugs gebruikers te vinden. Op Urk is het hoogste percentage dagelijkse rokers en bingedrinkers te vinden. Ook heeft Urk het hoogste percentage leerlingen dat recent aangeschoten of dronken is geweest. In de gemeente Noordoostpolder is het percentage jongeren dat iedere dag rookt, binge drinkt en recent aangeschoten of dronken is geweest lager dan in de rest van Flevoland. In Zeewolde zijn er relatief weinig gebruikers van softdrugs. In Dronten zijn er minder jongeren die roken en bij minder jongeren wordt er thuis gerookt.

Verschillen naar geslacht en leeftijd

In tabel 2 zijn de verschillen naar geslacht en leeftijd weergegeven. Een duim omhoog geeft een gunstig resultaat weer, een duim omlaag een ongunstig resultaat.

Tabel 2 Roken, alcohol en drugs naar geslacht en leeftijd

	Jongen	Meisje	12-15 jaar	16-18 jaar
Roken (elke dag)			👍	👎
Binge drinking	👎	👍	👍	👎
Recent dronken of aangeschoten			👍	👎
Recent gebruik softdrugs	👎	👍	👎	👍

Het percentage bingedrinkers is onder jongens hoger dan onder meisjes. Verder hebben meer jongens dan meisjes recent softdrugs gebruikt. Voor roken zijn er geen significante verschillen.

Meer jongeren in de leeftijdscategorie 16-18 jaar roken elke dag, zijn recent aangeschoten of dronken geweest en behoren tot de bingedrinkers. Het percentage jongeren dat recent softdrugs gebruikt heeft is hoger onder de 12-15 jarigen.

Trends

De resultaten van roken, alcohol en druggebruik zijn, daar waar mogelijk, vergeleken met vorige onderzoeken (tabel 3).

Tabel 3 Trends roken, alcohol en drugs

	1998 %	2002 %	2006/2007 %
Ooit roken	26	44	37
Ooit alcohol gebruikt	54	75	76
Recent alcohol gebruik	-	55	52
Recent dronken/aangeschoten	-	19	15
Ooit gebruik softdrugs	17	16	17
Recent gebruik softdrugs	-	5	7
Recent gebruik harddrugs	-	2	2

Het percentage jongeren dat ooit gerookt heeft, is gedaald ten opzichte van 2002, maar is nog hoger dan het percentage in 1998.

Het percentage jongeren dat recent alcohol heeft gedronken is gedaald ten opzichte van 2002. Hetzelfde geldt voor het percentage jongeren dat de afgelopen vier weken dronken of aangeschoten is geweest. Het gebruik van drugs (ooit) is over de jaren heen ongeveer gelijk gebleven. Het recente gebruik van softdrugs is wat toegenomen, terwijl het recente gebruik van harddrugs stabiel is gebleven.

Flevoland

Samenvatting

Het percentage rokers varieert van 11% (Noordoostpolder) tot 31% (Urk), het percentage dagelijkse rokers van 7% (Dronten en Noordoostpolder) tot 22% (Urk). Een derde van de Flevolandse jongeren rookt thuis mee.

Ongeveer de helft van de jongeren heeft recent minstens één keer alcohol gedronken. Dit is gedaald ten opzichte van 2002 en lager dan het gemiddelde van Nederland (58%). Alcohol wordt meestal in het weekend gedronken.

Drie op de tien jongeren zijn aan te merken als bingedrinkers en 15% van de jongeren is recent minimaal één keer dronken of aangeschoten geweest.

Het percentage dronken of aangeschoten jongeren is sinds 2002 gedaald.

Acht procent van de jongeren heeft recent softdrugs gebruikt en één procent heeft recent harddrugs gebruikt.

Vijf procent van de Flevolandse jongeren heeft recent een slaap- of kalmeringsmiddel gebruikt.

- 1 Recent wordt hier gedefinieerd als de afgelopen vier weken.
 - 2 Tot een weekenddag worden vrijdag tot en met zondag gerekend. Weekdagen zijn maandag tot en met donderdag.
-
- i STIVORO. www.stivoro.nl.
 - ii STIVORO. Factsheet Meerroken. Oktober 2007 (www.stivoro.nl)
 - iii Verdurmen J, Abraham M, Planije M, Monshouwer K, Van Dorselaer S, Schulten I, Bevers J, Vollebergh W. Alcoholgebruik en jongeren onder de 16. Schadelijke effecten en effectiviteit alcoholinterventies. Trimbos Instituut, 2006.

Colofon

Auteurs: Willeke Wijburg & Suzan van Dijken

Afdeling B&O, GGD Flevoland
Inlichtingen bij: Suzan van Dijken,
onderzoeker

E-mail: s.vandijken@ggdflevoland.nl
www.ggdflevoland.nl

Het tabellenboek Jongeren in 't vizier is apart verkrijgbaar.

